

ART i SPORT

Any I. — Girona 8 Agost 1915. — Núm. 16

Preu de cada exemplar: 10 céntims

“ART i SPORT” Revista quinzenal
Direcció i Administració: CALDERERS, 21, p.—S’admet col·laboració. No s’
tornen els originals. Dels treballs que se’ns remeti, en son responsables
llurs autors.

Literatura

DEL MÈU PASSAT

JOSETTE

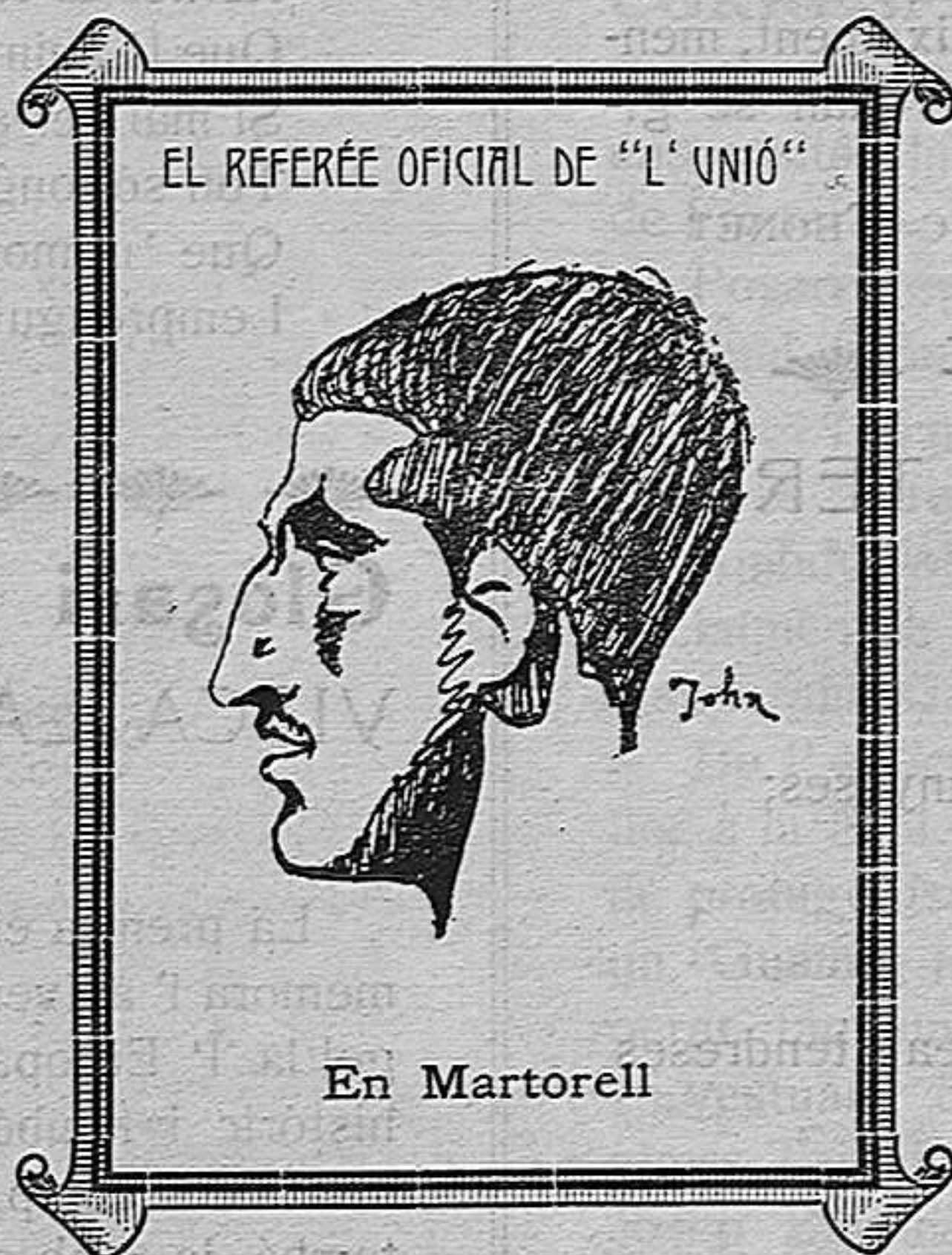
(Segueix)

Feia ja quinze dies que restava a Saint Lunaire i encara no m’ havia franqueixat en cap persona de la població, i no era pas perquè jo no ho volgués, al contrari, lo que desitjava era trobar relació, crear amistats, per a poguer passar tot el temps que forçosament tenia que restar, distret, amb tranquil·litat i amb tota satisfacció, però la gent d’aquell poble era molt aprensiva i al veurem malalt, no volien saber res amb mí i s’ apartaven, com si talment estés empestat d’ una enfermetat contaminosa, tot mirant-me amb llàstima. Tot aixó me molestava i me feia estar enguniós, però no ’n feia del tot cas i anava fent els possibles per a distreurem, tot allunyant-me d’ ells, perquè les seves mirades me molestaven. Tant és aixís, que sols sortia de casa al matí, tant bon punt comensava a clarejar, i a voltes, al cap-al-tard, quan el dia s’ aclucava. Allí, vora ’l mar en els llocs més solitaris, quantes hores havia passat en plena contemplació! Me plauia la soletat. Al matí, en aquelles hores quietes i de pau, en que tot resta adormit, esperant que

’l sol sortís, poc a poc, del seu immens llit de les ones, que cada dia s’ acotxa, hi ho desper-te tot, donant vida i animant totes les maravelles de la Natura; en aquelles hores, que la brissa del mar ens acorona dolçament, i els primers raigs del sol se deixen sentir, i reb el front el seu bes ardent, que talment sembla el bes de salutació. Jo ja restava allí, contemplant extasiat totes les maravelles i escoltant

les murmuracions del mar, que semblaven cants sense notes. I en sent al cap-al-tard, també me plauia retornar al mateix lloc i contemplar com el sol s’ en anava, altra volta, al seu llit, extenen els raigs, ja mostuits, sobre ’l mar, seguir els canviants de la lluna i el camí majestuós dels núvols que s’ inflaven i se fonien tot variant de tons, i veurer sortir la lluna, escoltar les veus apagades de la Natura, que sense darmen compte m’ ha adormien l’ esperit. Tot aixó m’ atreia, i m’ encisava. Però la soletat, m’ havia fet entristir i sentir les fri-

sançes del desconsol. Quantes vegades havien brotat les llàgrimes en els meus ulls! No era pas perquè aquella soletat m’ espantés, era perquè sentia la melangia de cap-al-tard, l’ influencia misteriosa, de aquelles hores de recolliment, que m’ acotxava ’l cor i me feia sentir una sensació glacial que tot m’ extremia. Eren les hores, tant descrites,

qué un sent l' isolament i el terrible malt de l' anyorança; aquells moments que 'l pensament, pèl séu propi impuls, vola lluny, i recorda coses passades i sers estimats, i sent desvetllar dessitjos de recordar-ho tot. Aixó era lo que sentia en aquelles hores, i més que tot el malt de l' anyorament. Anyorava la meua familia i principalment la meua bona mare, que 'l estat en que me trobava, molt anyorava els séus cuidados.

Tots aquests records, me deixaven una tristesa tant gran que me feia restar enguniós, i sentia que aquella soletat m' entrava a l' ànima, fent-me abandonar, aquell lloc, molt pensatiu. Però al matí, aquelles hores serenes, me feien sentir alegria, molta alegria i desitjos desconeguts. Tant és aixís, que passava tot al matí vora la mar, respirant a tot alé i omplint els pulmons d' aire pur, que tant ho necessitava i al mateix temps en plena contemplació, extasiat. Oh, com me plauia la soletat d' aquells moments, perquè tot tenia un encant sobtat, que me feia somniar estant despert!

Aixís restava i sols me feia tornar en sí els sorolls d' unes passes d' una noia d' uns divuit anys, hermosa i de cabells rossos que semblaven talment fils d' or, que habitualment passava i me donava el bon dia somrient, i que jo me la quedava mirant-la fixament, mentre ella, tot caminant, de tant en quan se girava i somreia...

FREDERIC THONET

(Seguirà)

LA CANÇÓ DE MA TERRA

Al cim del Pirinéu
Cubert de boira i néu,
S' escolta una cançó
Curulla de cadencies montanyeses;
Al sò d' aquesta véu
Que 'l cor, soptil, atréu,
Devé una sensació
Que inonda a l' esperit d' ideals tendreses

* * *

Arriba el ferm ressó
De la bella cançó,
Als peus del brau costé
Ont bat mandrosament la mar llatina;
I en santa germanor,
Se casa amb lo remor
De son etern va i ve,
I apar la dolça veu molt més divina.

* * *

L' hermós acord choral
Es l' himne triomfal

D' un poble rialler
Que fita en l' avenir te sa mirada;
D' un poble espiritual,
Que, amb gesta solemnia,
Recita falaguer
Els fets heroics d' una época passada.

* * *

Jo escolto 'l bell cantar
Que, amb ritme, fa vibrar
A dintre del méu cor,
Les fibres més sensibles i afinades;
Com célic arpeggiar,
Que, amb ansia, fa somiàr.
Del misteriós amor
Les notes més sublimes i apassionades.

* * *

I sento amorosit
Ecloure a dins del pit
La flor del sentiment
Que naix al fons de l' ànima amorosa;
I busca amb gran dalit
El néctar exquisit
Que brolla únicament
Per fer-la més excelsa i olorosa.

* * *

Oh dolça i tendre veu
Que al cim del Pirinéu
Refiles la cançó
Que l' ànima frueix il·lusionada;
Si mai per a 'l cor méu,
Ton só fongués la néu,
Que 'm mori de dolor
I emprengui l' esperit la revolada!

JIM.

Glosari

VISCA LA PAU

Visca la dolça pau i l' amor,
fugi la guerra i la tristor...

La premsa espanyola, ara en 'l Agost, commemora l' aniversari de la gran lluita que fragel·la l' Europa, rendint tribut an aquest fet històric i també, especialment, als que han mort en el camp d' honor de uns i altres; aixís també jo amb quatre línies vull mostrar als meus benivolguts lectors que deploro aquesta immensa guerra qu' está destruint i malmetent tants monuments i deixes històriques dels nostres avants-passats, focus lluminosos aont s' hi reflecten milers d' anys, milers de fets importants, milers de figures amb que 'l món s' ha vist ornat i honrat en altres temps.

Volguém que la pau torni a la terra, que un llum d' immensa resplandor il·lumini les

intel·ligències ofuscades dels homes de política dels Estats bel·ligerants i qu' es donguin l' óscul de l' amor i s' aimin i es vulguin, i es respectin mutuament per sempre mes.

Volguém que 'ls homes es juntin, que les rivalitats de raçes desapareixi i qu' es juntin amb un llaç intallable i que es mostrin com un sol poble ornant els llurs cors sols amb sentiments humans i que les deixes de certs salvatgismes que resten en els homes per el fet d' ésser animals s' esveixint i que posin davant de llur intel·lecte per a jutjar els actes de la voluntat.

Volguém qu' els grans homes que gosen de fama per la sabiduría, en lloc de fer servir llurs intel·ligències per a inventar màquines troçejadores de carn humana, portant la desolació dels pobles i robant la pau i tranqüilitat de les llars pacífiques, inventin màquines per a influir en els desenrotllos industrials en llurs múltiples branques, i els que tinguin ingeni literari amb llurs escrits, en lloc de sembrar en el camp de la vida llevors d' odi i extermini, que sembrin sentiments d' amor que sols senten els sublims cors.

PHILOS

A UNA DÒNA

Venturosa siciliana
d' hermosos tirabuixons
de párla subtil, galana,
i orfa encar de sensacions.

Un palau te donaria
a canvi del teu amor
i al fer-ho honor me seria
—si és que per tú, fos honor.—

Una trova delicada
cercaria amb pler diví
que glosés ton gest de fada
quan passejes pèl jardí

EMILI GRAELLS CASTELLS.

PENSAMENTS

L' amor és la cosa més rara: materialment, no fa viure, ni riure, ni mata, i en canvi moralment, fa reviure, riure i per fi mata.

Si vols *viure* refusa a coneixer als homes.

Es una equivocació creure que s' ha acabat el temps dels miracles: com son aquests fills del verdader amor, durarán fins que l' amor acabi.

No 't fhis d' aquell que per a servir-te a tú, traicioni a un altra.

INTIMA

Gloria, amor, vida, tot t' ho donaria;
t' estimo tant i tant...
mes si infidel em fessis traidoria,
t' oblidaria a l' instant.

L' AIMADOR

Notes d' Art

El dia primer del corrent mes, l' Agrupació artística «Tallaví» que dirigeix el jove En Eugeni Mariner, doná en Olesa de Montserrat, una representació del drama en 4 actes de l' escriptor En R. Martí, «Los incurables».

Autor i actors foren aplaudidíssims.

* * *

Ha sigut nomenat corresponsal literari de la revista «Festa» que 's publica a Molins de Rei, el jove d' aquest ciutat i particular amic nostre En Josep M.ª Frigola i Rigau.

* * *

Recomanem a nostres lectors que avui assisteixin a admirar la gran pel·lícula «Cabiria», de Gabriel d' Annunzio, que s' exhibirà en el «Coliseo Imperial».

CORRESPONSALIA

LA JUNQUERA. — El diumenge dia 25, ens visitá, la agrupació del «Círcul Apolo» de Figueras.

Posaren en escena el drama en tres actes original d' En Pere Teixidor, titolat «Cor de Marbre» i la marina en un acte de l' Apeles Mestres «Sirena».

Ambdós obres foren posades en escena, especialment la primera, amb una cura de detalls insuperables.

De l' execució debem esmentar en primer lloc a la Srta. Rosita Boix, en lo difícil paper de protagonista. En Ramón Bassagañas, feu un «Gustau» tant acabat, com no es podia esperar, tant amb riquesa de detalls artístics com en vestuari. Seguint-lo a continuació els senyors Teixidor (E.) en el «Victor Ducasse» Josep Bassagañas en «Marcel» i Josep Forment en el «D. Joan». Els joves Josep Colls, Frederic Fernández i P. Teixidor Delclós ajudaren al bon conjunt de l' obra. En la marina «Sirena» tots compliren. Aquesta agrupació está assajant el drama del mateix autor de «Cor de marbre» titolat: «Entre l' amor i el vici» i la comedia d' en Coca «Gent d' ara».

ELS REDACTORS D' «ART i SPORT»

En Gómez

En Planas

En Solá «Safo»

En Serra

En Pastells «Philos»

«En Goal»

POCS I BEN AVINGUTS

El diumenge 25 de juliol, se les tingueren el 1.er team del «Girona Sport», reforçat amb elements de no poca valúia, amb el 2.^{on} del «Strong». El públic escàs, però el partit interessantíssim.

Ordena la sortida en Pedrolas, fent-ho, tot seguit, l'«Sport», afavorit pèl sol, arrancant sobtadament sobre la porta blau-groga a la que posen en perill repetides vegades, mes sens cap resultat, gracies a la defensa dels backs Monsó i Vila, especialment d'aquest últim que juga molt acertat; prenen la pilota els mitjos avançant vers la porta que defensa en Rovira, al qui donen ocasió de parar quiscuns schots que li dirigeix en Prat amb molta força. Es nota des d'aquest moment un llauger domini de l'«Strong» que ataca amb molta freqüència als séus contraris, no obstant els seus esforços en defensiva; l'arrencada que més satisfé al públic en tota la tarda, fou la que iniciá en Juliá aprofitant un pase de En Vila i emportant-se, amb molta valentia el baló, sorteja a en Bellsolá i a en Sastre fent tot seguit un pase magistral a En Gumber, que 'i aprofita per a passar a En Martí (E.) que en el moment que schota, en Bellsolá se li llença al demunt d'una manera excessivament violenta qu'ens abstenim de censurar, privant la direcció del directe; un gems del defensa esquerra blau-groc és castigat amb un free-kick que tira en Bellsolá i trau en Vila, arribant a mitja part sens ningú haver lograt cap goal.

Canviats que foren i de sortida l'«Strong», el domini que fins ara se notava aquest team, sembla canviar-se per a l'«Sport» però no dura gaire; un gems de En Vila, és castigat amb un penal, que va ésser detestat per tot-hom, car en el moment d'executar la falta, en Vila estava a quatre metres de 'l area de càstic. Passat aquest temps, veient els jugadors contrarrestats tots sos esforços es desanimaren resultant el partit poc més que aborrit

fins al final, amb el resultat de 0 a 0.

Sobressortiren del «Sport» En Sastre i En Doménec. Del «Strong» mereix citar-se en primer lloc en Vila que superá a tots els jugadors. Dels davanters s'en esperava molt més, car no sels hi notá el desprendiment i joc a que 'ns tenen acostumats; varem notar la falta de decissió i combinació davant la porta. En Prat, el millor d'ells, a no ésser per en Xandri no haguera tocat ni tant solsament una sola pilota.

* * *

Va ésser aquest partit el primer del concurs que 's jugá a Cassá de la Selva el dia 25 del passat mes, siguent la victoria per a el club organitzador per 2 goals a 0.

Els equips estaven formats de la següent manera:

«F. C. Patria»: Cristiá, Josep, Pascual, Dausá (L.), Olivé, Dausá (I.), Bosch, Dausá (M.), Pagés, Xiberta i Cristiá (A.)

«Catalá F. C.»: Bonet, Ginés, Surroca, Gelabert, Torres, Gines a, Torres, Viñals, Orra (I.) i Orra (A.).

* * *

Quín partit més interessant fou aquest! Quín conjunt els del «Strong»! El resultat de 12 goals a 1, diu molt a favor dels jovincels que formen la línia devantera de l'equip que no fa pas molt encara eren amb els onze del infantil, infantil de memorables records, que 'l millor elogi que de ells se pot fer és dir que mai perderen un sol partit. Per ells augurem un afalagador pervindre.

* * *

Avui, a les 5 de la tarda, se jugará en el camp del Strong un partit entre 'l primer i segón equip de dita societat. Per lo que 's ve dient sembla que la lluita será empenyada.

TRIBUNA LLIURE

A petició de molts de nostres ben-
volguts lectors hem obert aquesta
«secció lliure», aont se publicaran to-
ta classe de treballs siguin catalans o
castellans, sens que respongum dels
mateixos ni 'ns fem sol-lidaris del
criteri de llurs autors.

A...

Un abanico muy chico
pusiste sobre tu boca,
y aquel lenguaje tan rico,
con que me habló tu abanico,
despertó en mi un ansia loca.

Mas como no comprendía
lo que decía su lenguaje,
estuve todo aquel día
a solas con mi porfía
consultando al varillaje.

Y desistí del anhelo,
de mi mente torpe y loca
pues no sabría mi desvelo
sin pedirle ayuda al cielo...
pero al cielo de tu boca,

No dejes, pues, que enterarme
quiera solo de mi empeño,
porque podría abrasarme
al pretender acercarme
a ese cielo tan pequeño.

Mas olvida aquel visaje
y la seña aquella troca,
que a Dios haces un ultraje,
al no emplear el lenguaje
de las flores de tu boca.

JOSÉ A. POGGIO

NOSTALGIA

Resbala y crece la nieve
a la sima del abismo,
y llora, que amor lo mismo,
al sentirse vida breve
sin un ángel que la lleve
en brazos a otras regiones,
donde estén los corazones
que sienten el triste sino

del que sólo al mundo vino
para hallar desilusiones.

El alma, por suave brisa,
entona cantos de lira;
mas de pavor a Dios mira,
si un viento de mala guisa
acallarla quiere aprisa.
Resbalando y taciturno,
a llegar ser moribundo
muy presto de amor seré:
ondear por ella haré,
nostálgico, en este mundo.

R. P.

Gerona, 2-VIII-1915.

DE MI ALMA

Unos ojos

A la más gentil de las amigas,
a la más hermosa de las mujeres;
a Ramoncita Solá.

Ojos divinos, luz del alma mía,
por la primera vez os ví enojados
¡y antes viera los cielos desplomados
o abierta ante mis pies la tierra fría!

Tened ¡ay! compasión de la agonía
en que están mis sentidos sepultados,
al veros centelleantes e indignados
mirarme ardiendo con fiereza impía.

¡Ay! perdonad si os agravié: perderos
temí tal vez, y con mi ruego y llanto
más que obligaros consentí ofenderos:

tened, tened piedad de mi quebranto,
que si tornais a fulminarme fieros
me hundireis en los reinos del espanto.

ISAAC ROMERO VILLALBA

«El Duende de la Catedral»

Tarragona 1915.

DEL AMOR

La redención del Universo a un solo sér,
la dilatación de un solo sér hasta Dios, esto es
el amor. Cuando el amor ha fundido y mez-
clado dos seres en una unidad angélica y sa-
grada, estos seres han hallado el secreto de
la vida; no son más que los dos términos de
un mismo destino; no son más que las dos alas
de un mismo espíritu. ¡Amad, pues! ¡Elevaos!

VICTOR HUGO

penas tiene V.?—¡Já! Já!; pero si yo se lo doy qué hago después sin nombre.—Si lo comprendo, a mí también... (¡Como tarde mucho en dedarse, se lo digo yo a él!) Digo que a mí también me parece imposible que puedan Vds. pasar sin alguna mujer, aunque no sea más que *para entretener el tiempo*—No, hombre, no. Si yo no digo que sea V. de éstos; si le tuviera por informal no le estaría escuchando.—Muchas gracias. Es usted muy galante. Los ángeles están un poquito más arriba.—(No tanto, hombre, no tanto. Diga que soy regular y me conformo.—¡Qué casualidad! es el primer hombre que no sabe mentir.—Y tan raro como lo encuentro.—¡Sí, ya lo sé! Me lo ha dicho usted cuatro veces, y al final me sacará usted los colores a la cara).—Pues no tengo tanto mérito como para eso.—¡Dios me libre! Media humanidad loca por culpa mía! Nó, no quiero esa responsabilidad tan grande. A mí me basta con un loco, es decir, con uno que sea loco por esa manía. Bueno, pues, franqueza por franqueza. (dudando si decirlo) No, no; no le digo a usted que no me ha sido del todo indiferente, porque se va V. a ensanchar demasiado, pero... (¡Ahora sí que no se escapa!) —Despacito, amigo, despacito. Las cosas para que salgan bien requieren calma. Usted se creyó que no había más que abrir la boca y encontrárselo todo trilladito ¿verdad?. No, hijo, no. En las lides amorosas hacen falta muchos encuentros para que la victoria se decida, y eso que ahora ha dado usted con un enemigo que no resiste muchos ataques, porque en medio de todo veo que es una verdadera heregía perder la principal munición que es el tiempo.—¿Cómo?—Tarde para hacer esta advertencia?—Pero, criatura, ¿para qué quería usted haberme conocido dos años antes? Nos hemos conocido ahora, y muy en horabuena.—¡No oigo!—No, hombre, no. Nunca es tarde si la dicha es buena, dice el refrán.—¿Desdicha para usted?—

— 10 —

(Con énfasis) ¡Pero que está usted diciendo, oh! ¡Casado? ¿Con quién? (Dá un fuerte ventanazo y retirándose del balcón exclama:) ¡Ay, S. Antonio de mi alma! Tan simpático... ¡y casado con otra mujer! — ¡Quién fuera ella para arañarle!
(Dirigiéndose al público)

Ya que ha salido frustrada
mi *torcida inclinación*,
me retiro resignada
si tan solo una palmada
le dais a mi vocación

TELÓN

Precio 0.50 Ptas.

hombre tan antipático a quien le dan un remojón y no se le ocurre más que decir *la grosería* que ha dicho y apretar el paso, ¿qué se puede esperar de él? A mi por lo menos se me hubiera ocurrido decirle... (Escuchando). ¡Siento ruido! (Asomándose al balcón con una alegría cómica). ¡Sí, sí! Este si que es simpático de veras. ¡Olé, por la propia salsa! (Haciendo las pausas oportunas para mejor figurar la conversación supuesta). ¡Pero, hombre, si por el suelo no hay nada bueno! ¡Levante usted esa cabeza! ¡Y no miral! Pero, ¡por los clavos de cristo, ni que se hubiera usted perdido y se fuera buscando! ¡Mire usted que me desespero! ¿Por fin? Así, hombre, así. (¡Y que requetesimpatiquísimo es! Veremos si con otro riegucecito agarran mas las raíces y dan otro fruto. (Ademán de echar agua a las macetas y mirando con mucha frecuencia a la calle). ¡Pero, hijo, ni el Mediterráneo daría abasto si no anda usted más aprisa. (Con mucha impaciencia). ¡Madrecita mía, qué calmoso es! ¡Pero hombre, ¿quiere usted andar más ligero? ¡Ni que perteneciera usted a la banda de Alabarderos! ¡Gracias a Dios! (Cogiendo la regadera para echar agua). ¡Anda! ahora se han acabado las municiones. (Busca recelosa otro proyectil y no vé nada apropiado para tirar). ¡Ah! ¡El pañuelo, el pañuelo! (Deja caer el pañuelo por el balcón). ¡Cataplum! Hizo blanco. ¡Sí, sí, señor, es de una servidora.—No hay de qué.—No, no se moleste usted, hay muchas escaleras.—No, no, tampoco; lá portera tiene un genio muy raro y no le sentaría muy bien seguramente. — Eso es, sí; le echaré un hilo y usted se tomará la molestia de atarlo.—(va ha buscar el hilo a la mesita).

Tarde ha sido pero yo le aseguro que se queda enredado en la madeja. ¡Esto es un novio! Ahora si que va a rabiar de veras la vecina. (va al balcón) ¿Cómo?—Sí, señor, las mías—Sé equívoca V., lo que quiere decir esa C. es Consuelo—¿Tantas